

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	154-01-68
Дата	05 / 05 2021 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА XLV НАРОДНО СЪБРАНИЕ

16²¹
/и

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87 ал.1 на Конституцията на Република България и чл. 76 ал.1 на ПОДНС, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството на Черноморското крайбрежие.

Молим законопроекта да бъде представен за разглеждане и гласуване, съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Сакоб
Андела Симеонова
Владимир Пашев
Велизар Шламанов
Иван Велюф

ПРОЕКТ

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ

Обн., ДВ, бр. 48 от 15.06.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., изм. и доп., бр. 67 от 29.07.2008 г., изм., бр. 19 от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 92 от 20.11.2009 г., в сила от 20.11.2009 г., изм. и доп., бр. 45 от 15.06.2012 г., в сила от 1.09.2012 г., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., бр. 27 от 15.03.2013 г., изм., бр. 28 от 19.03.2013 г., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм. с Решение № 12 от 28.11.2013 г. на КС на РБ - бр. 105 от 6.12.2013 г.; изм. и доп., бр. 40 от 13.05.2014 г., изм., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 9 от 3.02.2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 61 от 11.08.2015 г., изм. и доп., бр. 101 от 22.12.2015 г., бр. 20 от 15.03.2016 г., в сила от 15.03.2016 г., бр. 36 от 13.05.2016 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. и доп., бр. 96 от 1.12.2017 г., в сила от 1.01.2019 г. - изм., бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 28 от 29.03.2018 г., изм. и доп., бр. 56 от 16.07.2019 г., в сила от 16.07.2019 г., бр. 60 от 30.07.2019 г., в сила от 30.07.2019 г., изм., бр. 21 от 13.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., бр. 16 от 23.02.2021 г., изм. и доп., бр. 17 от 26.02.2021 г.

§ 1. В чл. 6 се правят следните изменения:

1. В ал. 4, т. 2, запетаята и текстът след думата “собственост” се премахват.
2. Ал. 10 се заличава.

§ 2. В чл. 8щ се добавя нова алинея 9:

(9) При констатирано нарушение на концесионен договор, довело до увреждане на крайбрежната плажна ивица, защитени растителни или животински видове, или защитени природни местообитания, включително но не само чрез извършване на строително-монтажни работи, в това число изкопи и насипи извън тези по чл. 151, ал. 1, т. 5 от Закона за устройство на територията, или чрез увреждане на пясъчни дюни, договорът се прекратява едностранно от концедента.

§ 3. В чл. 10, ал. 9, в чл. 17а, ал. 1 и ал. 2, и в чл. 30, ал. 1, ал.2 и ал. 3 думите “подвижни (бели) дюни, на неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и на облесени дюни” се заместват с думите “пясъчните дюни”.

§ 4. В чл. 10 се създават нови алинеи 12, 13 и 14:

(12) На плажовете за природосъобразен туризъм съответната община осигурява услуги по събиране и транспортиране на отпадъци и поставяне на тоалетни по реда на чл. 56, ал. 1 от Закона за устройство на територията със свободен достъп от посетителите при заплащане на съответната такса. Услугите по събиране и транспортиране на отпадъци, и по обслужване на преместваемите тоалетни се осигуряват от общините ежедневно в периода от 1 юни до 1 октомври.

(13) В териториите, отстоящи на 1 км от границите на плажовете за природосъобразен туризъм, се забраняват следните дейности:

- строителство на сгради и съоръжения;

- поставяне на преместваеми обекти по смисъла на чл. 56, ал. 1 от Закона за устройството на територията.

- дейностите по ал. 2.

- изграждане на линейни обекти на техническата инфраструктура с изключение на пътища първи и втори клас от републиканската пътна мрежа.

(14) На териториите по ал. 13 се позволява изграждане на пешеходна инфраструктура и на сгради и съоръжения за нуждите на националната сигурност и отбраната на страната.

§ 5. Текстът на чл. 12а се изменя, както следва:

Чл. 12а. (1) Морският бряг на Република България в зона "А" представлява общонационална ценност като рядък и застрашен национален ресурс по отношение на ландшафт и биоразнообразие.

(2) В зона "А" се разрешава строителство единствено на сгради, обекти и съоръжения за обществено ползване със свободен и безплатен достъп след съгласуване по реда на Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие.

§ 6. В чл. 14 се създава нова алинея 5:

(6) Забранява се достъпът, движението, спирането за престой и паркирането на моторни превозни средства до плажната ивица на Република България.

§ 7. В глава Четвърта се създават нови членове 22е и 22ж със следните текстове:

Чл. 22е. (1) Имоти и части от имоти, собственост на физически или юридически лица, попадащи в границите на зона "А" и зона "Б", могат да се отчуждават принудително за задоволяване на държавни нужди, свързани с постигане на целите по чл. 2, които не могат да бъдат задоволени по друг начин, след предварително и равностойно обезщетение. Министерският съвет създава Фонд за отчуждаване на имоти и части от имоти, собственост на физически или юридически лица, попадащи в границите на зона "А" и зона "Б".

(2) Фондът е юридическо лице със седалище в София.

(3) Фондът се ръководи от управителен съвет, който определя имотите за отчуждаване, като с предимство се включват имоти, попадащи в зони от Европейската екологична мрежа "Натура 2000" и/или в зоната от 2 км около плажовете за природосъобразен туризъм.

(4) Определените имоти се отчуждават съгласно предвидения за това ред по Глава трета от Закона за държавната собственост.

(5) Управителният съвет се състои от 11 членове, като шестима от тях са представители на научни институции и неправителствени организации, двама са представители на министерство на околната среда и водите, и двама са представители на общините, граничещи с Черноморското крайбрежие.

(6) Председател на управителния съвет се определя от министъра на околната среда и водите.

(7) Членовете на управителния съвет се определят за срок от 3 години без право на преизбиране съгласно правила, утвърдени от министъра на околната среда и водите.

(8) Министърът на околната среда и водите със заповед определя поименния състав на управителния съвет след съгласуване с неправителствените организации, научните институции и общините.

(9) Не може да бъде член на управителния съвет лице, което е осъждано за престъпление от общ характер или е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до трета степен включително с друг член на органите на управление на фонда.

(10) Пълномощията на член на управителния съвет на фонда се прекратяват предсрочно:

1. по негово искане;
2. при несъвместимост;
3. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от 6 месеца;
4. когато е осъден за престъпление от общ характер с влязъл в сила акт;
5. при тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните задължения;
6. при смърт.

(11) В случаите на предсрочно прекратяване на пълномощията на член на управителния съвет на фонда нов член се определя в двумесечен срок от прекратяването. Новоизбраният член довършва мандата на лицето, на чието място е избран.

(12) Председателят на управителния съвет:

1. организира изпълнението на решенията на управителния съвет;
2. организира и ръководи дейността на администрацията на фонда;
3. насрочва и ръководи заседанията на управителния съвет;
4. представява фонда във взаимоотношенията му с трети лица;
5. назначава и освобождава служителите от администрацията.

(13) Заседанията на съвета се провеждат ежемесечно, до отчуждаване на всички имоти по ал. 1.

(14) Фондът разполага с годишен бюджет, който се определя от министъра на околната среда и водите и се финансира чрез средства, постъпили в Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, оперативната програма "Околна среда", както и от събрани глоби и имуществени санкции по реда на този закон.

(15) Дейността на фонда се подпомага от администрация, чиято структура и организация на работа се определят съгласно правилата по ал. 7.

(16) Дейността на администрацията се осъществява от лица, работещи по трудово правоотношение. Трудовите правоотношения на служителите на фонда се уреждат съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.

(17) Възнагражденията на председателя и членовете на управителния съвет се определят съгласно правилата по ал. 6.

Чл. 22ж. Фондът разглежда и приема предложения за определяне на бъдещи плажове за природосъобразен туризъм, които се утвърждават с решение на министъра на околната среда и водите.

Настоящият ал. 22е става ал. 22з.

§ 8. Създава се нов чл. 25а със следния текст:

Чл. 25а. Който наруши разпоредбата на чл. 14, ал. 5, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

§ 9. Създава се нов чл. 25б със следния текст:

Чл. 25б. Концесионерът, допуснал извършване на нарушение по ал. 8щ, ал. 9, се наказва с глоба от 50 000 до 100 000 лв. или с имуществена санкция от 50 000 лв. до 150 000 лв.

§ 10. В чл. 30 се създават нови алинеи 6 - 10 със следния текст:

(6) Който с действие, различно от посочените в ал. 1-3 унищожи или увреди пясъчни дюни, попадащи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лева или с имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лева.

(7) Ако нарушението по предходната алинея е извършено чрез ползване на механизация, наказанието е глоба от 2000 до 10 000 лв. или имуществена санкция от 20 000 до 100 000 лв.

(8) Ако нарушението по ал. 6 е извършено от концесионер на морския плаж, същият се наказва с глоба от 50 000 до 100 000 лв. или с имуществена санкция от 50 000 лв. до 150 000 лв.

(9) Вещите, послужили за извършване на нарушение се отнемат в полза на държавата, независимо от това чия собственост са, освен ако се установи, че са използвани независимо или против волята на собственика им.

(10) Ако нарушението по ал. 6 е извършено от концесионера на плажа или свързано с концесионера лице по смисъла на ТЗ, договорът за концесия се прекратява едностранно от концедента.

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Санзов

Анелия Симеонова

Владимир Пашев

Велизар Шлапанов

Ивак Венов

МОТИВИ

НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ

Предложенията целят опазване и устойчиво развитие на Черноморското крайбрежие, опазване и съхраняване на природните ресурси, възстановяване и опазване на естествения ландшафт. Тези цели са посочени изрично в Закона за устройството на черноморското крайбрежие, но не се прави достатъчно за постигането им.

През последните 30 години българското Черноморие бе подложено на интензивно застрояване. Липсата на държавна стратегия за управлението на този ресурс доведе до прекалено малка част от пясъчните плажове по крайбрежието да остане незасегната от урбанизацията. Презастрояването оказва сериозно негативно влияние върху облика на крайбрежието, образът на България като туристическа дестинация с красива природа и биоразнообразието, включително като засяга местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни и животински видове.

Част от причините за това са следните:

- Липса на държавна стратегия за развитие и управление на морското крайбрежие;
- Липса на адекватен контрол на застрояването по Черноморското крайбрежие;
- Недостатъчна защита на обществения интерес;
- Непълноти и грешки в голямата част от картите на землищата, пренесени в картите на възстановената собственост, а впоследствие и в кадастралните карти и кадастралните регистри (КККР) и липса на действия от страна на централната и местната изпълнителни власти за отстраняване на грешките в картите на възстановената собственост и КККР;
- Отчасти грешни или непълни специализирани карти, изработени по реда на Закона за устройство на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК).

Национално представителни проучвания на "Галъп" от 2016 г. и на "Алфа Рисърч" от 2014 г. показват категорично, че мнозинството българи подкрепят опазването на останалите диви плажове и се противопоставят на продължаващото презастрояване на Черноморието. Подкрепа за въвеждане на забрана за строителство на минимум 1 км. от плажната ивица по местностите, които все още не са застроени, дават 81.2% от респондентите - <https://www.gallup-international.bg/34716/polling-on-environmental-issues-and-hypotheses/>.

Настоящите предложения за изменение и допълнение на ЗУЧК целят по-добра защита на плажовете, обявени за природосъобразен туризъм, забрана на достъпа на превозни средства до плажовете, защита на всички видове дюни, задължение на общините за организация и изпълнение на дейности по сметосъбиране и сметоизвозване, както и

защита на интересите на собствениците на имоти чрез създаване на фонд за изкупуване на имоти в зона "А" и зона "Б" на Черноморското крайбрежие, санкции при увреждане на дюни, защитени растителни или животински видове, или защитени природни местообитания.

Промените имат следните основни цели:

- Опазване на Черноморското крайбрежие като национален ресурс;
- Опазване на биологичното разнообразие на Черноморския биогеографски район;
- Спазване на европейското законодателство, уреждащо опазване на природни местообитания, растителни и животински видове, както и извършване на концесионни дейности;
- Създаване на условия за развитие на малкия и средния бизнес;
- Включване на научната общност и гражданите в процеса на вземане на решения за развитието на Черноморието.

Предвид посоченото, смятаме, че настоящият законопроект за изменение и допълнение на ЗУЧК спазва както целите на закона, посочени в чл. 2 от същия, така и преурежда определени обществени отношения при отчитане на концептуалната логика на Закона за устройство на територията, Закона за биологичното разнообразие, Закона за концесиите и други свързани нормативни актове.

Високият обществен интерес към опазването на Черноморското крайбрежие и устойчивото му развитие чрез съхраняване на природните и културни дадености е безспорен факт. През последните години серия случаи показваха, че съществуващите нормативни забрани не спират застрояването дори на територии, попадащи в защитени зони, част от мрежата "Натура 2000". Предложените текстове целят запълване на законови липси и осигуряване на трайна защита за черноморското крайбрежие като важен национален ресурс, включително чрез опазване на специфичния ландшафт на брега и биологичното разнообразие на Черноморския биогеографски район

В настоящото 45-то Народно събрание редица политически субекти изразяват подкрепа за спиране на застрояването на крайбрежието, като в това число влизат ГЕРБ, БСП и "Изправи се! Мутри вън!". Предизборната програма на "Демократична България" включи най-категорично подобна мярка, включително чрез създаване на фонд за изкупуване на земи, при отчитане на потенциалните конфликти, свързани със защитата на частната собственост, попадаща в Черноморското крайбрежие.

При интензивното застрояване на Черноморския бряг, сегментът "природосъобразен туризъм" губи своя основен ресурс - неурбанизираната територия. От друга страна, свърхинтензивното застрояване води до съсредоточаване на концесии и собственост върху местата за настаняване в бизнеси, които не са свързани с малките и средни предприятия (МСП) в региона. Предлагат се масови услуги на принципа "all inclusive" с ниска себестойност, при които местните производители на храна, доставчици на услуги и

собственици на хотели не печелят. Качеството се занижава, което ограничава ценовия сегмент от привлечени посетители. Високоплатежните туристи търсят различен тип преживяване, основано на спортуване сред природата, пешеходни и велопреходи, ползване на малки къщи за гости, турове на локални ферми и винарски изби, посещение на исторически обекти и т.н., но при предлагане на масова туристическа услуга подобни природни и културни дадености се negliжират.

Затруднява се достъпът до брега, който е изключителна държавна собственост, като постепенно местата с уникален ландшафт и гледка се застрояват. С това се влошава и качеството на живот на местните жители, зависещо от достъп до екосистемните услуги на черноморското биоразнообразие и от чистата околна среда. Това са дългосрочни процеси, необратимо унищожавачи национални ресурси, които стават все по-оскъдни за следващите поколения.

Успешното развитие на туристическия сектор и МСП в страната предполага създаване на дългосрочна, концептуална стратегия, изградена върху законодателство с визия и ясни принципи, защитаващи правата и свободите на гражданите. Само по този начин би била осигурена както конкурентна среда за развитие на туризма в България, така и съхранена природа за бъдещите поколения.

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Санзов

Аббента Симеонова

Владимир Пашев

Велизар Ципляков

Иван Велов

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ

I. Основания на законодателната инициатива:

Предложенията целят подобряване на законодателната уредба, по-добра защита на плажовете, обявени за природосъобразен туризъм, чрез запазване на местностите зад тях, забрана на достъпа на превозни средства, защита на всички видове дюни и предвиждане на по-високи санкции, с цел защита на обществения интерес.

II. Заинтересовани страни

Заинтересовани страни са всички физически и юридически лица. Предложените промени ще подпомогнат опазването на Черноморското крайбрежие и на крайбрежната плажна ивица.

III. Анализ на разходите и ползите

Законопроектът предвижда създаването на фонд за отчуждаване на имоти за постигане на целите по чл. 2 от ЗУЧК, който ще се финансира от събраните глоби и имуществени санкции и средства от европейските фондове, като следва да се изиска становище на Министерство на финансите. Постигането на целите на закона ще допринесе за опазването и по-доброто управление на Черноморското крайбрежие.

IV. Административна тежест и структурни промени

Законът предвижда създаването на фонд за отчуждаване на имоти, който ще се финансира от събраните глоби и имуществени санкции и средства от ПУДООС и европейските фондове.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Законът не касае промяна на други закони.

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Сакарб

Абела Симеонова

Владимир Рашев

Велизар Шлиманов

Иван Велков